

Keld Albrechtsen (EL):

Vi må efter debatten i dag konstatere, at det er således, at et flertal af partierne mener, at den revision af arkivloven, som kan forventes, skulle være tilstrækkelig til, at forskerne kan få den fornødne adgang til at efterforske denne sag.

Fire partier – og det synes jeg trods alt er noget – har dog tilkendegivet, at de er enige i, at selv om de ændringer af arkivloven, som regeringen har lagt op til, bliver gennemført, vil det stadig ikke løse problemerne vedrørende dansk atompolitik. Det vil stadig ikke være muligt for forskerne at komme frem til en afklaring af de spørgsmål, som er rejst her under forespørgselsdebatten. Det vil f.eks. stadig ikke være muligt at komme til bunds i omstændighederne omkring atomvalget i 1988, og ændringerne vil ikke gøre det muligt at få afklaret, om dobbeltspillet om den danske atompolitik fortsatte i perioden frem til 1992, hvor USA afmonterede atomvåbnene fra overfladeskibene. Det er nettoresultatet af debatten i dag.

Men det er også bemærkelsesværdigt, synes jeg – og det bør man efter min opfattelse lægge mærke til i regeringen – at de grønlandske folketingsmedlemmer klart har tilkendegivet, at de ønsker en øget arkivadgang, og de ønsker også at få svar på spørgsmålet om Thulebasens fremtid.

Efter SF's og Enhedslistens opfattelse må det være sådan, at der i fremtiden ikke kan og ikke må foregå aktiviteter i Grønland, som det grønlandske landsstyre ikke kan acceptere. Jeg går ud fra, og jeg håber – jeg ved ikke, om udenrigsministeren vil besvare det spørgsmål i dag, jeg har tidligere forsøgt at få statsministeren til at besvare det: Vil det være sådan, at den danske regering vil garantere, at der ikke bliver tale om en anvendelse af Thulebasen i fremtiden, som det grønlandske landsstyre ikke kan acceptere?

Når jeg stiller det spørgsmål, er det selvfølgelig også, fordi vi har fået kendskab til de planer, som diskuteres i den amerikanske Kongres, og som kan få meget stor indvirkning på grønlandsk og dansk sikkerhedspolitik. Jeg er fuldt ud enig med hr. Hans-Pavia Rosing i, at vi her i Folketinget selvfølgelig ikke i dag kan tage stilling til papirer, som Folketingets medlemmer endnu ikke har haft lejlighed til at studere. Derfor vil vi også tage det spørgsmål op over for regeringen, om det er således, at et amerikansk antimissilforsvar – et såkaldt ABM-system – skal omfatte superradarsystemerne, hvor Thule er et af dem, USA råder over.

Hvis det er tilfældet, vil det betyde, at Danmark og Grønland bliver involveret i en helt ny diskussion, nemlig om opretholdelsen af ABM-traktaten, der forbyder opførelsen af antimissilforsvar. Det kan få indvirkninger langt frem i tiden, derved at det vil umuliggøre gennemførelsen af START I-, START II- og START III-aftalerne om nedrustning på kernevåbenområdet. Så det er meget store spørgsmål og meget tunge spørgsmål, ikke alene for Grønland og især for befolkningen i Thule, men for befolkningen i så at sige hele verden. Vi vil gå videre med den sag og sikre, at den bliver taget op over for regeringen.

Så vil jeg godt til slut spørge udenrigsministeren, som mente, jeg havde citeret ham forkert, om vi er enige om, at DUPI-rapporten ikke tager stilling til spørgsmålet om anløbssagen, altså til spørgsmålet om atomvåben på skibe. Jeg tror faktisk, jeg citerede udenrigsministeren korrekt – forstået på den måde, at han havde sagt, at der blev bragt overensstemmelse mellem baseaftalen og den danske atomvåbenpolitik. Men der blev ikke taget stilling til spørgsmålet om anløb af skibe. Det var et hul, som blev efterladt i forbindelse med forhandlingen om disse erklæringer, og jeg går ud fra, vi er enige om, at disse erklæringer netop ikke dækker anløbsspørgsmålet. Så har ministeren draget den konklusion, at han alligevel ikke vil åbne for en undersøgelse. Nuvel, det er noget andet, men jeg mener faktisk ikke, jeg har citeret ministeren forkert.

Og så et sidste spørgsmål til ministeren: Nu siger man, at man vil fortolke arkivloven liberalt. Det var jo således, at da DUPI-undersøgelsen foregik, kontaktede man USA med henblik på at få USA's accept af, at nogle papirer blev frigivet til brug for DUPI-undersøgelsen. Hvis det er rigtigt, at man vil give en mere liberal adgang til arkiverne, vil regeringen så på tilsvarende vis være villig til at spørge USA, om den kan frigive papirer fra de danske arkiver, hvis den danske regering mener, det kan skabe problemer i forholdet til USA? Det ville dog være et fremskridt, hvis man i det mindste var villig til det, og det vil jeg godt spørge ministeren om.

Gert Petersen (SF):

Det er kun et par bemærkninger til udenrigsministeren, som gerne ville understrege, at der i 1988 skete en afklaring af den danske atompolitik med hensyn til havnebesøg. Dermed har udenrigsministeren altså indirekte bekræftet, at